

**MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ IR KITOS PARAMOS
TEIKIMO PROGRAMOS (NR. 02) APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2015- ieji metai
Asignavimų valdytojas, kodas	Marijampolės savivaldybės administracija, kodas 188769113 Marijampolės socialinės pagalbos centras, 151388723; 9.2.
Vykdytojas, kodas	Marijampolės savivaldybės administracijos Socialinių reikalų departamento Piniginės paramos skyrius, 3.1. Marijampolės savivaldybės administracijos Socialinių reikalų departamento Socialinių paslaugų skyrius, 3.2. Marijampolės savivaldybės administracijos Ūkio departamento Transporto tarnyba, 6.5. Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos, 8. VšĮ Marijampolės socialinės pagalbos centras, 151388723; 9.2. Marijampolės savivaldybės administracijos Vaikų teisių apsaugos skyrius, 1.4. UAB „Marijampolės butų ūkis“ , 151005356 VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro Palaikomojo gydymo ir slaugos skyrius, 165803535; 9.5. Sveikatingumo centras „Sveikatos banga“, 30009376 Marijampolės darželis –mokykla „Varpelis“, 190448919.

Programos pavadinimas	Socialinių paslaugų ir kitos paramos teikimo programa	Kodas	02
------------------------------	--	--------------	-----------

Programos parengimo argumentai	Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos valstybinės kompensacijų (šildymo išlaidų, išlaidų šaltam ir karštam vandeniui, socialinių išmokų skaičiavimas ir mokėjimas, mokinių nemokamo maitinimo bei mokinių aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas, socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas) ir savarankiškosios (socialinių paslaugų planavimas ir teikimas, socialinių paslaugų įstaigų steigimas, išlaikymas ir bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis; sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgalųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas) savivaldybių funkcijos. Šia programa savivaldybė siekia įgyvendinti valstybės ir savivaldybės socialinę politiką, organizuodama ir administruodama piniginės socialinės paramos teikimą savivaldybės gyventojams - šeimoms, auginančioms vaikus, be tėvų globos likusiems vaikams, nėščioms nedirbančioms motinoms, neįgaliesiems, šeimoms, auginančioms neįgalius vaikus, nepasiturinčioms šeimoms, asmenims (šeimoms) laikinai patekusiems į sunkią materialinę padėtį, bei nukentėjusiems ir nusipelnusiems asmenims, mokiniams iš nepasiturinčių šeimų. Socialinių paslaugų srityje šia programa siekiama užtikrinti kokybiškas socialines paslaugas savivaldybės gyventojams – planuojant, organizuojant bei administruojant socialines paslaugas taip, kad jos padėtų ir leistų silpniausiems savivaldybės gyventojams neprarandant žmogiško orumo būti lygiaverčiais
---------------------------------------	---

	visuomenės nariais, mažintų gyventojų socialinę atskirtį, atsižvelgiant į gyventojų poreikius socialinėms paslaugoms bei optimaliai panaudojant žmogiškuosius ir savivaldybės finansinius išteklius. Savivaldybė taip pat atsakinga už teisės aktuose įtvirtintas neįgalųjų teises ir privalo neįgaliesiems sudaryti lygias galimybes su kitais visuomenės nariais visose gyvenimo srityse. Nuo 2012 m. savivaldybei deleguota nauja funkcija – neįgalųjų socialinės reabilitacijos bendruomenėje projektų vertinimas ir finansavimas. Savivaldybė vykdo prevencinį darbą su socialinės rizikos šeimomis ir jose augančiais vaikais, organizuoja paslaugų teikimą probleminio elgesio nepilnamečiams, organizuoja vaikų globą ar įvaikinimą.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal PSP)	Sumani ir saugi visuomenė	<i>Kodas</i>	<i>01</i>
Šia programa įgyvendinamas Savivaldybės strateginis tikslas	Sukurti saugią socialinę aplinką, teikiant kokybiškas socialinės paramos, švietimo, turizmo, sporto, kultūros ir sveikatos apsaugos paslaugas	Kodas	01

Programos tikslas	Mažinti socialinę atskirtį, vykdant valstybės ir savivaldybės socialinę politiką	Kodas	01
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Programos tikslas bus įgyvendinamas vykdant šį uždavinį: 01 uždavinys. Teikti valstybės ir savivaldybės teisės aktuose numatytą piniginę socialinę paramą. Uždavinys bus įgyvendintas mokant: ➤ socialines pašalpas; ➤ kompensacijas už šildymą, geriamą ir karštą vandenį, dujas bei kietą kurą; ➤ išmokas vaikams; ➤ paramą mokiniams: skiriant mokiniams nemokamą maitinimą ir aprūpinimą mokinio reikmenimis; ➤ vienkartinės išmokas nepasiturinčioms šeimoms; ➤ 20 procentų Bazinės socialinės išmokos (BSI) neįgaliesiems, auginantems vaikus; ➤ išmokas nukentėjusiems asmenims: išmokas žuvusių pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijoms dalyvių šeimoms bei dalyviams – kariams savanoriams, sužalotiems pasipriešinimo kovose ir sužalotiems atliekant būtinąją karinę tarnybą sovietinėje armijoje, mokant išmokas užsienyje mirusių asmenų palaikams parvežti į Lietuvos Respubliką bei kitas LR Vyriausybės paskirtas išmokas; ➤ šalpos išmokas; ➤ transporto išlaidų kompensacijas ir specialaus automobilio įsigijimo kompensacijas. Piniginė socialinė parama nepasiturintiems gyventojams (socialinė pašalpa ir kompensacijos už šildymą, geriamą ir šaltą vandenį) bus mokamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu. Socialinės pašalpos dydis vienam gyvenančiam asmeniui, turinčiam teisę ją gauti, sudaro 100 procentų skirtumo tarp valstybės remiamų pajamų vienam gyvenančiam asmeniui ir vidutinių vieno gyvenančio asmens pajamų per mėnesį. Socialinės pašalpos dydis bendrai gyvenantiems asmenims, turintiems teisę ją gauti, įskaitant atvejus, kai socialinė pašalpa skiriama tik vaikui (įvaikiui) ar vaikams (įvaikiams), sudaro: pirmam bendrai gyvenančiam asmeniui – 100 procentų skirtumo tarp valstybės remiamų			

pajamų dydžio vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ir vidutinių bendrai gyvenančių asmenų pajamų vienam iš bendrai gyvenančių asmenų per mėnesį; antram bendrai gyvenančiam asmeniui – 80 procentų skirtumo tarp valstybės remiamų pajamų dydžio vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ir vidutinių bendrai gyvenančių asmenų pajamų vienam iš bendrai gyvenančių asmenų per mėnesį; trečiam ir paskesniems bendrai gyvenantiems asmenims – 70 procentų skirtumo tarp valstybės remiamų pajamų dydžio vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ir vidutinių bendrai gyvenančių asmenų pajamų vienam iš bendrai gyvenančių asmenų per mėnesį.

Bendrai gyvenantiems asmenims /asmeniui kompensuojama: išlaidų už būsto naudingojo ploto, bet ne didesnio už nustatytą normatyvą, šildymą, atsižvelgiant į energijos ar kuro sąnaudas, bet ne didesnes už normatyvą, dalis, viršijanti 20 procentų skirtumo tarp bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų ir valstybės remiamų pajamų bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui dydžio; išlaidų už geriamojo vandens kiekį, bet ne didesnę už normatyvą, dalis, viršijanti 2 procentus bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų; išlaidų už karštą vandenį, kurio kiekis bei atskirų energijos ar kuro rūšių sąnaudos karštam vandeniui ne didesnės už normatyvus, dalis, viršijanti 5 procentus bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų.

Socialinei pašalpai ir kompensacijoms už šildymą, karštą ir geriamąjį vandenį teikti skirta 2011-2013 metų laikotarpiu piniginei socialinei paramai skaičiuoti ir mokėti faktiškai panaudota vidutinė metinė lėšų suma.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymą bus mokamos šios išmokos: vienkartinė išmoka vaikui, išmoka vaikui; išmoka privalomosios tarnybos kario vaikui; globos (rūpybos) išmoka; vienkartinė išmoka įsikurti; vienkartinė išmoka nėščiai moteriai.

Kiekvienam gimusiam ar įvaikintam vaikui skiriama 11 BSI dydžio (1430 litų) vienkartinė išmoka. Numatoma, kad per 2015 metus šią išmoką gaus apie 600 vaikų.

Bendrai gyvenančių asmenų auginamam ir (ar) globojamam vaikui nuo gimimo dienos iki 2 metų yra skiriama ir mokama 0,75 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka vaikui per mėnesį, jeigu vidutinės bendrai gyvenančių asmenų pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės negu 1,5 valstybės remiamų pajamų dydžio.

Bendrai gyvenančių asmenų auginamam ir (ar) globojamam vaikui, kuriam globa (rūpyba) nustatyta šeimoje, yra skiriama ir mokama 0,4 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka vaikui per mėnesį, jeigu vidutinės bendrai gyvenančių asmenų pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės negu 1,5 valstybės remiamų pajamų dydžio: 1) kai vaikas yra nuo 2 iki 7 metų; 2) kai vaikas yra nuo 7 iki 18 metų, jeigu bendrai gyvenantys asmenys augina ir (ar) šeimoje globoja tris ar daugiau vaikų. Išmoka mokama, kol kiekvienam vaikui sukaks 18 metų, jeigu šių bendrai gyvenančių asmenų vyresni kaip 18 metų vaikai ar buvę šeimoje globojami vaikai mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą pirmajai kvalifikacijai įgyti arba studijuoja aukštojoje mokykloje pagal dieninės studijų formos nuosekliųjų studijų programą ar nuolatinės studijų formos programą (įskaitant ir akademinį atostogų laikotarpį), bet ne ilgiau kaip iki jiems sukaks 24 metai.

Nuo 2010 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinasis įstatymas, kuris galioja iki šiol. Šią išmoką 2015 m. gaus apie 2800 vaikų.

Vaikui, kuriam nustatyta globa (rūpyba) šeimoje, šeimynoje ar vaikų globos institucijoje, jo globos (rūpybos) laikotarpiu skiriama 4 bazinių socialinių išmokų dydžio išmoka per mėnesį. 2015 m. šią išmoką turėtų gauti apie 900 vaikų.

Asmenims, kuriems buvo nustatyta vaiko globa (rūpyba), pasibaigus vaiko globali (rūpybai) dėl pilnametystės, emancipacijos ar santuokos sudarymo, skiriama vienkartinė išmoka įsikurti. Numatoma, kad 2015 metais vienkartinę išmoką įsikurti gaus apie 90 asmenų.

Nėščiai moteriai, pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą neturinčiai teisės gauti motinystės pašalpos, likus 70 kalendorinių dienų iki gimdymo bus skiriama 2 BSI dydžio

(260 litų) vienkartinė išmoka. Numatoma, kad 2015 metais vienkartinę išmoką nėsčiai moteriai gaus apie 150 moterų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymu bus mokamos išmokos mirties atveju. Numatoma, kad 2015 m. išmoka bus išmokėta už 770 asmenų.

Vadovaujantis paramos mokiniams įstatymu mokama parama mokinio reikmenimis ir teikiamas nemokamas maitinimas mokyklose.

Socialinė parama mokiniams skiriama mokiniams, kurie mokosi pagal bendrojo lavinimo (pradinio, pagrindinio, vidurinio ar specialiojo ugdymo, išskyrus suaugusiųjų ugdymo) ar priešmokyklinio ugdymo programas. 2015 metais planuojama, kad pinigine socialinę paramą mokiniams gaus apie 2100 mokinių.

Nepriklausomybės gynėjai, nukentėję nuo 1991 m. sausio 11-13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos, bei jų šeimos turi teisę gauti 50 proc. išlaidų kompensacijas už vieno būsto, kuriame deklaruota gyvenamoji vieta, šildymą, karštą vandenį, šaltą vandenį ir nuotekas, dujas, kietą ir skystą kurą, elektros energiją, laidinio telefono abonentinį mokestį ir kitas paslaugas. Tokios kompensacijos 2015 metais bus išmokėtos 2 šeimoms.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2003 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 618 2015 metais bus teikiama finansinė parama užsienyje mirusiųjų palaikams parvežti.

Šalpos išmokos bus mokamos vadovaujantis Valstybinių šalpos išmokų įstatymu. Valstybinės šalpos išmokos skiriamos ir mokamos asmenims, kuriems dėl neįgalumo, amžiaus ar kitų įstatymu nustatytų priežasčių turi būti teikiama valstybės parama.

2015 m. bus mokamos priežiūros (pagalbos) išlaidų ir slaugos išlaidų tikslinės kompensacijos. Numatoma, kad šios tikslinės kompensacijos bus mokamos 2850 asmenų, transporto išlaidų kompensacijos 140 asmenų, kitos šalpos išmokos 2700 asmenų.

02.01 tikslo įgyvendinimo vertinimo kriterijai

Rodiklio pavadinimas, mato vnt.	Padalinys	Rodiklio reikšmė, m.		
		2015	2016	2017
Vidutinė metinė gavusiųjų socialinę pašalpą dalis nuo visų savivaldybės gyventojų, proc.	Socialinių reikalų departamento Piniginės paramos skyrius	3,5	3,5	3,5
Vaikų, gaunančių išmoką vaikams, dalis nuo visų vaikų savivaldybėje, proc.	Socialinių reikalų departamento Piniginės paramos skyrius	13,5	35,2	35,2
Asmenų, gavusių šalpos išmokas, dalis nuo visų savivaldybės gyventojų, proc.	Socialinių reikalų departamento Piniginės paramos skyrius	5,7	6,0	6,0
Lengvatinių viešojo transporto bilietų dalis nuo visų parduotų bilietų, proc.	Ūkio departamento Transporto tarnyba	50	48	45

Programos tikslas	Užtikrinti socialinių paslaugų poreikio tenkinimą	Kodas	02
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Įgyvendinant šį tikslą, numatoma vykdyti 3 uždavinius. 01 uždavinys. Teikti bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas savivaldybės gyventojams. Šis uždavinys bus įgyvendinamas vykdant priemones: ➤ bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų teikimas Marijampolės socialinės pagalbos centre; ➤ trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas bendro tipo globos namuose; ➤ trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas tėvų globos netekusiems vaikams, vaikų dienos centrai;			

- trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas socialinės globos įstaigose žmonėms su psichine negalia;
- savarankiško gyvenimo paslaugų teikimas savarankiško gyvenimo namuose;
- kitų socialinių paslaugų teikimas;
- laidojimas savivaldybės lėšomis.

Visas pagrindines socialines paslaugas teiks Marijampolės socialinės pagalbos centras. Informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, paslaugos bus tiekiamos nemokamai.

Marijampolės socialinės pagalbos centras teikia specialaus transporto paslaugas Marijampolės savivaldybės gyventojams, neįgaliųjų nevyriausybinėms organizacijoms. 2015 metais planuojama suteikti apie 4000 specialaus transporto paslaugų ir įsigyti du automobilius darbui su rizikos šeimomis.

Marijampolės socialinės pagalbos centro padaliniuose daug dėmesio skiriama sociokultūrinių paslaugų teikimui. Per meną, kūrybą, muziką, dailę žmonės išreiškia savo jausmus ir gebėjimus. Klientai gamina įvairius rankdarbius, kuriuos eksponuoja mugėse, parodose, įvairiuose renginiuose. Jie aktyviai dalyvauja šventėse, patys jas organizuoja. Todėl ir socialinių darbuotojų tikslas - sudaryti sąlygas neįgaliųjų integracijai į visuomenę per kultūrinę veiklą, kartu organizuoti jų darbų parodas, šventes. Laikinosios nakvynės namuose 2015 metais bus teikiamos apgyvendinimo ir laikino apnakvindinimo paslaugos.

MSPC bus teikiamos dienos socialinės globos paslaugos institucijoje intelekto sutrikimų turintiems 28 jaunuoliams nuo 16 iki 40 metų ir dienos paslaugos asmenims su sunkia negalia. Šiems jaunuoliams buvo teikiamos dienos socialinės globos paslaugos, organizuojamas darbinis užimtumas, ugdomas savarankiškumas, higienos įgūdžiai. Jaunuoliai mokėsi pagaminti įvairius rankdarbius iš kartono, molio ir medžio. Padalinyje dirbs 4 socialiniai darbuotojai, užimtumo specialistas, socialinių darbuotojų padėjėjai (6,75 pareigybės), psichologas (0,5 pareigybės). Veikla licencijuota 2014 metais.

Dienos socialinės globos paslaugos kliento namuose teikiamos 38 asmenims, kuriems nustatytas nuolatinės slaugos poreikis. Darbuotojas tokio kliento namuose dirba nuo 4 iki 8 val. (esant reikalui ir 9 val.) per dieną. Šių paslaugų poreikis nuolat auga ir joms gauti yra laukiančių 9 asmenų eilė. Paslaugų teikimą riboja lėšų ir etatų trūkumas Šiuo metu įsteigti 29 lankomosios priežiūros darbuotojų etatai (2014 metais buvo 21), o pagal poreikį trūksta dar 5,5. Išsprendus šią problemą situacija pagerėtų. Veikla licencijuota 2014 metais.

Pagalbos į namus paslaugas teikia MSPC Pagalbos namuose tarnyba. Šioms paslaugoms teikti įsteigta 17 etatų. Paslaugos teikiamos 117 asmenų, laukiančiųjų eilėje-12. Norint patenkinti dabartinį poreikį trūksta 2 etatų.

Asmenims, kuriems negalima suteikti pagalbos namuose paslaugų, vadovaujantis Marijampolės savivaldybės tarybos 2013 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. 1-356 vieną kartą per mėnesį mokami pagalbos pinigai. 2015 metais planuojama pagalbos pinigus mokėti 11 asmenų.

MSPC Darbo terapijos padalinyje buvo teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos asmenims su negalia, kurie užsiima molio darbais, gamina suvenyrus, atvirutes, ruošia parodas, dalyvauja mugėje, lanko kineziterapijos užsiėmimus, pirmos grupės neįgaliųjų ansamblio repeticijas, bendrauja su savo likimo draugais. Stengiamasi žmonėms sudaryti tinkamas sąlygas relaksacijai, reabilitacijai, bendravimui, kultūrinei veiklai, darbiniam užimtumui. Klientai, kurie juda neįgaliųjų vežimėlių pagalba, į užsiėmimus buvo atvežami MSPC transportu, o kiti atvyksta patys. 2015 metais šios paslaugos bus teikiamos 20 neįgaliųjų.

Jaunuoliai, turintys intelekto sutrikimų, dalyvauja grupinėse gydomosiose mankštose, gamina molio darbelius. Paslaugos bus teikiamos 10 nefrologinių ligonių bei pavieniams neįgaliesiems asmenims.

MSPC bus teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos socialinės rizikos šeimoms. Kokybiškam šių paslaugų teikimui reikalingos lėšos iš savivaldybės biudžeto (kanceliarinėms priemonėms, transporto priemonėms įsigyti, kuro išlaidoms, ryšių paslaugoms ir

kt.). Šios paslaugos bus teikiamos ir 2015-2017 metais, nes socialinė rizikos šeimų skaičius kinta nežymiai.

Socialinės rizikos šeimų paramos centruose Igliaukos ir Liudvinavo seniūnijose bus teikiamos socialinės priežiūros paslaugos vaikams iš socialinės rizikos ir iš socialinių problemų turinčių šeimų. Centre teikiamos informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, bendravimo, maitinimo organizavimo, kasdieninio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo, darbinių įgūdžių ugdymo, asmens higienos įgūdžių paslaugos. Ši veikla bus dalinai finansuojama Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Poreikis šioms paslaugoms nuolat auga, nes kiekvienais metais pradeda lankyti nauji vaikai. Įgyvendinant Minimalios ir vidutinės vaiko priežiūros įstatymą, keletas delinkventinio elgesio vaikų nukreipiami lankyti ši padalinį. Šios paslaugos bus teikiamos ir 2015-2017 metais.

Techninės pagalbos priemonėmis 2015 metais neįgaliuosius aprūpins MSPC. Klientai laukia eilėje funkcinį lovų, neįgaliojo vežimėlių, vaikštynių ir kt. Lėšos reikalingos įsigyti bent po kelis vienetus kokybiškų labai paklausių techninės pagalbos priemonių (neįgaliojo vežimėlių, vaikštynių – rėmų, vaikštynių su dviem ar keturiais ratukais, lazdelių, ramentų ir kt.), kurias galima būtų nuomoti.

Marijampolės savivaldybės gyventojai aprūpinami būtiniausiais daiktais ir maisto produktais, kurie gaunami kaip labdara, todėl šioms paslaugoms teikti lėšos iš savivaldybės biudžeto nereikalingos.

Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugos teikiamos asmenims, kurie dėl nepakankamų pajamų ir skurdo negali (neturi galimybės) pasirūpinti savo higiena. 2015 m. asmeninės higienos ir priežiūros (pirties) paslaugas toliau teiks UAB „Marijampolės butų ūkis“.

Skurdžiai gyvenantiems asmenims žiemos laikotarpiu teikiamas nemokamas maitinimas (karšta sriuba). Tam panaudojami labdaros būdu gauti produktai. Šias paslaugas 2015 m. organizuos Nevyriausybinių organizacijų Marijampolės krašto samariečių bendrija. Sriubą į namus vienišiams seneliams tieks Maltos ordino pagalbos Lietuvoje Marijampolės skyrius.

Marijampolės socialinės pagalbos centro (MSPC) teikiamų socialinių paslaugų trūksta, todėl savivaldybė jas perka iš kitų socialinės globos institucijų arba kompensuoja socialinių paslaugų teikimo lėšas paslaugas teikiančioms įstaigoms (kai įstaigą pasirenka pats asmuo).

Už ilgalaikės socialinės globos paslaugų suteikimą savivaldybės gyventojams lėšos bus kompensuojamos Šv. Arkangelo Mykolo parapijos, Švč. Marijos Kudirkos Naumiesčio parapijos, Zarasų ir Marijampolės specialiesiems socialinės globos namams, VšĮ „Senjorų Eldoradas“ bei VšĮ Marijampolės pirminio sveikatos priežiūros centro Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriui. Už ilgalaikės socialinės globos paslaugų suteikimą savivaldybės gyventojams, turintiems psichikos negalią lėšos bus kompensuojamos Kalvarijos, Suvalkijos ir Didvyžių socialinės globos namams. Šios paslaugos bus teikiamos 125 savivaldybės gyventojams, iš jų finansuojamų iš savivaldybės biudžeto-42.

Ilgalaikės socialinės globos paslaugos vaikams bus teikiamos VšĮ Vaiko tėviškės namuose, MSPC Kartų namų padalinyje, Marijampolės socialinės globos namuose „Putinas“. Šios paslaugos bus teikiamos 44 tėvų globos netekusiems vaikams.

Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos bus perkamos iš kitų socialinės globos institucijų, teikiančių šias paslaugas.

Būsimų globėjų ir tėvių paieška, rengimas, atranka, konsultavimas ir pagalbos teikimas – tai projektinė veikla, kuri vykdoma penkiose savivaldybėse – Marijampolės, Vilkaviškio rajono, Šakių rajono, Kazlų Rūdos ir Kalvarijos. Pagal Globėjų ir tėvių mokymo ir konsultavimo (GIMK) programą du įstaigos socialiniai darbuotojai vykdo projektą „Aš jaučiuosi reikalingas“ ir veda mokymus būsimiems globėjams (rūpintojams) ir tėviams. Projekto veiklą organizuoja ir kontroliuoja projekto vadovas. Projektas vykdomas šešerius metus. Per metus planuojama paruošti iki 10 būsimų globėjų ar tėvių. Vedami esamų globėjų ar tėvių testiniai mokymai. Šeimos įsivaikinę ar globoti pasiėmę vaikelį kartais susiduria su daugeliu auklėjimo, bendravimo su biologine šeima, pačiu vaiku ir pan. problemų. Todėl respublikos mastu pradėti organizuoti

tęstiniai mokymai, konsultacijos tokioms šeimoms. Šio projekto veikloje dalyvauja MSPC GIMK programos mokytojai.

02.02 tikslo įgyvendinimo vertinimo kriterijai

Rodiklio pavadinimas, mato vnt.	Padalinys	Rodiklio reikšmė, m.		
		2015	2016	2017
Socialinių paslaugų (įskaitant bendrąsias socialines paslaugas) gavėjų dalis nuo visų savivaldybės gyventojų, proc.	Socialinių reikalų departamento Socialinių paslaugų skyrius	9,4	10,4	10,4
Socialinės globos ir socialinės priežiūros gavėjų dalis nuo visų savivaldybės gyventojų, proc.	Socialinių reikalų departamento Socialinių paslaugų skyrius	1,4	1,4	1,4

Programos tikslas	Užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinę integraciją	Kodas	03
Tikslo įgyvendinimo aprašymas. Įgyvendinant šį tikslą, numatoma vykdyti 2 uždavinius. 01 uždavinys. Didinti neįgaliųjų savarankiškumą. Šis uždavinys bus įgyvendinamas vykdant priemones: ➤ neįgaliųjų socialinės integracijos įgyvendinimas; 1-5 priemonės numatytos Marijampolės savivaldybės neįgaliųjų socialinės integracijos 2014 metų programoje. Neįgaliųjų socialinę integraciją reglamentuoja Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas. Šis įstatymas bus įgyvendinamas vykdant Nacionalinę žmonių su negalia socialinės integracijos 2013–2019 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos vyriausybės 2012 m. lapkričio 21 d. nutarimu Nr. 1408. 2015 metais bus įgyvendinama aštuonioliktoji Marijampolės savivaldybės neįgaliųjų socialinės integracijos programa. Šios programos uždavinys – atstatyti neįgaliųjų biosocialines funkcijas, plėtoti veiklas neįgaliųjų savarankiškumui ir integracijai. Šiai programai 2015 m. pateiktos 21 paraiška, lėšų poreikis sudaro 110 tūkst. Lt. Nuo 2011 m. liepos 1 d. savivaldybei priskirta nauja funkcija - Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų (toliau- projektai) vertinimas ir administravimas. Šiuos projektus finansuoja Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – NRD) ir savivaldybė skirdama ne mažiau kaip 10 procentų lėšų atrinktiems projektams finansuoti nuo NRD skirtos sumos. 2015 m. Marijampolės savivaldybei NRD skyrė 290,317 tūkst. Lt, todėl savivaldybė šiems projektams finansuoti turės skirti 29,03 tūkst. Lt. Techninės pagalbos priemonėmis 2015 metais neįgaliosius aprūpins MSPC. Klientai laukia eilėje funkcinį lovų, neįgaliojo vežimėlių, vaikštynių ir kt. Lėšos reikalingos įsigyti bent po kelis vienetus kokybiškų labai paklausių techninės pagalbos priemonių (neįgaliojo vežimėlių, vaikštynių – rėmų, vaikštynių su dviem ar keturiais ratukais, lazdelių, ramentų ir kt.), kurias galima būtų nuomoti. 02 uždavinys. Mažinti socialiai pažeidžiamų asmenų skaičių. Būtina teikti įvairiapusę socialinę pagalbą socialinių problemų turinčioms šeimoms, šalinant priežastis, dėl kurių jose neprižiūrimi vaikai. Todėl bus taikomos įvairios prevencinės priemonės: organizuojami ir vykdomi įvairūs mokymai, šventės bei prevencinės akcijos, padedančios socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams integruotis į visuomenę, įgauti pasitikėjimo savo jėgomis, suprasti tikrąją gyvenimo prasmę. Dauguma nepilnamečių, neturėdami mokymosi motyvacijos, nelanko mokyklos, vykdo nusikaltimus, ko pasakoja yra patraukiami baudžiamajon atsakomybėn. Marijampolės savivaldybės administracijos Vaikų teisių apsaugos skyriaus įskaitoje buvo 247 nepilnamečiai			

(t.y. vaikai, nelankantys ar blogai lankantys mokyklą, vykdantys įvairius nusižengimus ir kt.). Pataisos inspekcijos įskaitoje buvo 15 nepilnamečių, 45 nepilnamečių elgesiu domėjosi policija. Vadinas, būtina ir toliau tęsti bendradarbiavimą su nepilnamečius auginančiomis šeimomis, policija, mokymo įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, plečiant paslaugų teikimą nepilnamečiams.

Būtina tinkamai parinkti globėjus (rūpintojus) ar tėvius, organizuoti jų mokymą. Ryškėja gera tendencija – daugiau vaikų nustatoma vaiko globa (rūpyba) šeimoje. Todėl nuolatiniai mokymai, metodiniai užsiėmimai, pasidalinimas gera darbo patirtimi su kitais globėjais, skatins organizuoti vaiko globą šeimoje.

02.03 tikslo įgyvendinimo vertinimo kriterijai

Rodiklio pavadinimas, mato vnt.	Padalinys	Rodiklio reikšmė, m.		
		2015	2016	2017
Neįgaliųjų, kurie aprūpinti techninės pagalbos priemonėmis, dalis nuo visų neįgaliųjų prašančių tokios pagalbos, proc.	VšĮ Marijampolės socialinės pagalbos centras	95	95	95
Socialinės rizikos šeimų (vaikų augančių jose) skaičiaus pokytis, palyginti su praėjusiais metais, proc.	Vaikų teisių apsaugos skyrius	-2	-2	-2
Pataisos inspekcijos įskaitoje esančių probleminio elgesio nepilnamečių skaičiaus pokytis lyginant su praėjusiais metais, proc.	Vaikų teisių apsaugos skyrius	-2	-2	-2
Vaikų, kuriems skirta globa (rūpyba) šeimoje, dalis nuo visų globojamų vaikų, proc.	Vaikų teisių apsaugos skyrius	57	57	57
Įvaikintų vaikų skaičius, vnt.	Vaikų teisių apsaugos skyrius	5	5	5

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas: Įgyvendinus programą savivaldybė įgyvendins valstybės deleguotas ir savarankiškas funkcijas socialinės paramos bei vaiko teisių apsaugos srityje. Bus suteikta pinigine socialinė parama, numatyta valstybės ir savivaldybės teisės aktuose, nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims, šeimoms, auginančioms vaikus, nukentėjusiems asmenims bei neįgaliesiems.

Atsižvelgiant į gyventojų poreikius, bus suteiktos kokybiškos socialinės paslaugos, kurios padės ir leis pažeidžiamiausiems savivaldybės gyventojams neprarandant žmogiško orumo būti lygiaverčiais visuomenės nariais, bus užtikrinta socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinė integracija, neįgaliųjų lygios teisės ir galimybės visuomenėje, programa prisidės prie neįgaliųjų savarankiškumo didinimo.

Programa užtikrins socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų integraciją į visuomenę, padės mažinti probleminio elgesio nepilnamečių skaičių bei užtikrinti globos (rūpybos) ar įvaikinimo organizavimą našlaičiams ir likusiems be tėvų globos vaikams.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Savivaldybės biudžetas, Valstybės biudžeto lėšos, Europos Sąjungos paramos lėšos, kitos lėšos (įstaigų lėšos).

Marijampolės savivaldybės plėtros strateginio plano dalys, susijusios su vykdoma programa:

01.04. Tikslas. Pagerinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą.

01.04.01. Uždavinys: Modernizuoti nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūrą

01.04.02. Uždavinys: Išplėtoti stacionarių socialinių paslaugų infrastruktūrą.

01.04.03. Uždavinys. Pritaikyti žmonių su negalia poreikiams būstus, gyvenamąją bei

visuomeninę aplinką.
